

RAPPORT OM OPHOLD PÅ DET DANSKE INSTITUT I ATHEN, MAJ 2009

Birthe Højby Nielsen

Pensioneret lektor i sang og musik, Sankt Annæ Gymnasium.

Studerende på Åbent Universitet i København, Grækenlandsstudier.

Som indledning vil jeg gerne rette en varm tak til de mennesker, som tildelte mig dette studieophold i Athen.

Det blev som ventet en meget intens og berigende måned, hvor det meste af det, jeg havde forberedt også kunne føres ud i livet.

Jeg fik rig lejlighed til at bruge sproget og tale med mange forskellige mennesker om de emner, jeg beskæftigede mig med. Ikke mindst med kantoren og kormedlemmerne i den nærliggende Russiske Kirke, "Sotira Lykodimou", "Vor Frelser af Lykodimos" på Filellinon, hvor jeg blev virkelig godt modtaget og fik mulighed for at medvirke i koret hver lørdag aften og søndag morgen i hele perioden.

Kirken er en af de ældste og smukkeste byzantinske kirker i Athen, bygget omkring 1031. Dens historie ville være spændende at dykke ned i, og der er rester under fundamentet af en tidligere kirke og endnu ældre af et romersk bad. I 1847 købte den russiske regering kirken, som blev gennemgribende restaureret under zar Alexander II. Siden har den været den russisk-ortodokse menigheds kirke i Athen.

Den russiske Kirke på Filellinon

Medlemmer af koret og kantoren på pulpitret og et kig ned i kirken under messen

Den smukke Johannes Chrysostomos' Liturgi kendte jeg fra "Istituto Russicum" i Rom, hvor jeg i mange år har været "ad hoc" medlem af koret i Sant' Antonio Abbate. Desuden fik jeg også tid til at overvære søndagsmessen i flere af de græsk-ortodokse kirker i Athen, hvor tjenesten begynder tidligt om morgenen. Så kunne jeg nå at møde til

tiden, kl. 9.15 i den russiske, hvor koret begynder at synge. Det er en ganske særlig og anderledes rig oplevelse selv at få lov til at synge liturgien frem for kun at være tilhører. I Den Græsk-ortodokse Kirke er det ikke så almindeligt, at der er tilknyttet et blandet kor med både mands og kvindestemmer, men i Athens Metropolis medvirkede dog to damer. Ved et besøg i kirken lige i begyndelsen af mit ophold, blev jeg meget fint modtaget af en af præsterne, med hvem jeg havde en lang samtale om liturgien og traditionerne. Han fortalte mig også, hvor jeg kunne købe bøger og gode CD indspilninger med forskellige ortodokse kirkekor og ensembler.

På Metropolis' kirkekontor var de yderst behjælpelige med at give mig adresser på forskellige klostre i Athen, bl.a. "Iera Moni Asomaton Petraki", som er den Græske Kirkes hovedsæde for diakoni. Desværre var det ikke muligt at komme til at tale med beboerne, og der var, så vidt jeg kunne få oplyst, heller ikke noget kor tilknyttet den meget smukke byzantinske kirke, men jeg besøgte det udmærkede bibliotek med mange gamle liturgiske bøger.

Et stort gode var, at det alle steder var så nemt og problemløst at få adgang til de bøger og håndskrifter, som var relevante. Man skulle blot udfylde en formular eller skrive sig ind i en bog, så kunne man begynde arbejdet. Jeg besøgte mange gange det nærliggende "Elliniko Logotechniko kai Istoriko Archeio", Athens historiske og litterære Arkiv, på Odos Agiou Andreou i Plaka.

Athens historiske og litterære Arkiv

Desuden besøgte jeg Benaki Museets Bibliotek i bygningens kælderetage og dagen efter også dets Arkiv, som har til huse i Benakifamiliens gamle, smukke villa i Kifisia.

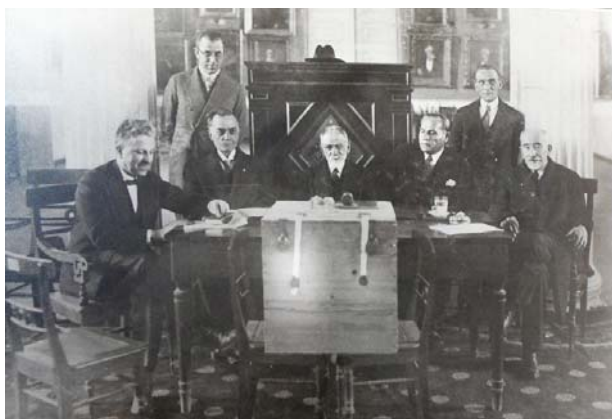

Benaki Arkivet

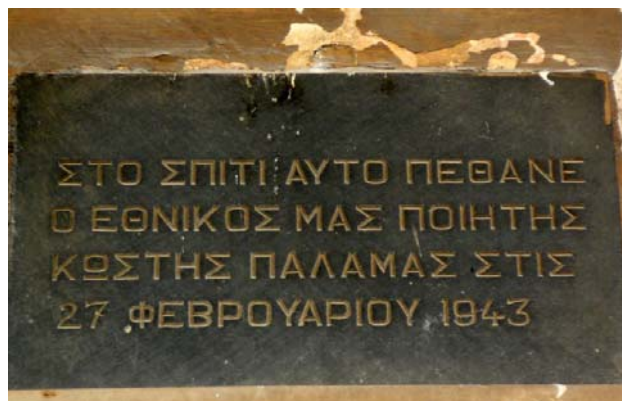
På Museet for Athens første Universitet på nordøst-siden af Akropolisklippen var der udstillet noget for mig yderst interessant materiale, som fx nogle af det Moderne Grækenlands store digter, Kostis Palamas' manuskripter sammen med fotografier og oplysninger om hans rolle som Universitetets generalsekretær.

Kostis Palamas døde i 1943, 84 år gammel på sin bopæl, Odos Periandrou 5, i Plaka. Her kom jeg tilfældigvis forbi en dag og fik øje på mindepladen for ham. Huset står desværre for at skulle rives ned.

Hans position som nationalt samlingspunkt gjorde hans begravelse i 1943, midt under 2. verdenskrig, til en massedemonstration mod den tyske besættelsesmagt. Over 100.000 fulgte hans kiste til det sidste hvilested og brød spontant ud i den forbudte Nationalhymne.

Kostis Palamas i midten med kolleger på Universitetet

Mindepladen for Kostis Palamas, Odos Periandrou i Plaka

Det var tilladt alle steder at tage fotooptagelser, og derfor kunne jeg nå at gennemgå langt mere, end jeg havde håbet og hjembringe et ret så omfattende historisk og litterært materiale, som jeg nu kan arbejde videre med, og som er vigtigt for mig i forbindelse med mit studium på Åbent Universitet.

Heldigvis var der også tid til at se nogle af landets seværdigheder, både af dem, jeg kender og altid længes tilbage til og andre, som jeg ikke har haft mulighed for at besøge tidligere. Højdepunkter under opholdet var så absolut besøget i Delphi og operaforestillingen i Herodes Atticus Teatret, hvor Giuseppe Verdis "Aida" fik en meget flot opførelse.

Min sidste aften i Athen bød endda på et genhør af 1. akt, idet jeg ikke kunne lade være med at lægge vejen forbi teatret og sætte mig udenfor. Her kom jeg også lidt i snak med nogle af de sangere, som ikke lige var på scenen, men benyttede lejligheden til at få noget at drikke og måske en smøg.

Det var en stor fornøjelse at bo så udmærket på dette smukke, rolige sted lige midt i Athen, hvor man kunne få al den hjælp man behøvede i form af oplysninger og introduktions-skrivelser og meget andet nyttigt.

I maj måned blev der afholdt flere udmærkede foredragsaftener på Instituttet, hvor bl.a. skal nævnes Mirjam Gelfer-Jørgensens om "Theophilus Hansens som Møbeldesigner" og en række græske og udenlandske undervands-arkæologers fremlæggelse af fantastisk spændende undersøgelser for Det Græske Institut for Marinearkæologi. Her vil jeg så afslutte min beretning med en hjertelig TAK til Instituttets direktør, Erik Hallager, og til både det danske og det græske personale for stor hjælp og imødekommenhed på alle områder.

Birthe Højby Nielsen

(Alle fotooptagelser er forfatterens egne)